

ПРОПОВЕД

ПЕТДЕСЕТНИЦА

Възлюбени в Господа братя и сестри!

Светата Църква ни е извикала под спасителния купол на тази света обител и е устроила в този ден ние, живите камъни на земното Й тяло, да се съберем заедно, така както преди повече от две хиляди години, в деня на Петдесетница, христовите апостоли пребиваваха в единомислие заедно. Същото това единомислие, което и днес сплотява Църквата, въпреки злоречието на мнозина. Ние, които днес се радваме на тази велика благодат, няма как да не си спомним думите на Гамалиил: *ако тоя замисъл или това дело е от човеци, ще се разруши; ако ли пък е от Бога, вие не можете го разруши, но пазете се да не станем богоборци.* Затова би трябвало ние, които много пъти по три сме се отричали от Този, Който ежедневно излива Своята Кръв в светата чаша за спасението на мнозина, да помним и не забравяме, че сме призвани да станем достойни съсъди на троичната божествена благодат; да станем храмове на Св. Дух, чиято благодат днес и за всички се излива изобилно; излива се, та всеки, който пожелае да не погине, а да извърви тесният, но единствено спасителен път и да наследи живот вечен, живот при Бога.

Вчера бе Задушница- денят, в който Църквата е отредила да се молим за душите на отходилите си от този свят наши ближни. Защото те наистина имат нужда от нашите молитви. В този ден измолихме от Бога да не спомня техните волни и неволни прегрешения, та покрай тях и нашите. Измолихме това от Него не от дръзновение, защото нямаме очите да го направим, а със съзнанието, че вече те не биха могли да го сторят за себе си.

Изпросихме от Промислителя за всеки човек, идещ и отиващ си от света, така щото да снизходи над всеки, който въпреки, че е имал пред очите си свършека на живота на хилядите Божии угодници не е подражавал на примера им. С ясното съзнание, че цялата наша правда пред Него е като опетнена дреха, ние живите с надежда в душата, измолихме от Него, Жизнодавеца, да упокои с праведните и нашите ближни. Но явно не само техните души са имали нужда от нашето молитвено застъпничество. Не само техните души са търсили молитвена подкрепа; защото наш християнски дълг е да се молим за всички и когато се наложи да положим душата си за ближния- дори с риск това да е в разрез с волята му приживе, защото след това ще бъде малко късно. Ето, мнозина намразиха Господа приживе, но Той за тях беше дошъл и за всички нас се предаде в ръцете на човеци грешници. Св. Йоан Богослов свидетелства: „Който не обича брата си пребъдва в смърт“(Йоан 3:14), а любовта изисква винаги да постъпваме така, че сърцето ни да не ни осъжда и да имаме дръзновение пред Бога, дръзновение в молитвите си, защото знаем, че каквото и да попросим в Неговото Име то ще ни бъде дадено. Апостолът на любовта обаче предупреждава: има грях за смърт и не за него е угодно Богу да се молим. Защото, който пребъдва в него, пребъдва за смърт, за смърт духовна и телесна. Който пребъдва в содомското и гоморското безчестие, пребъдва в тяхната погибел. Но тази смърт, братя и сестри, ще лежи и на нашите плещи и ако сега замълчим утре кой ще оправдае нашето безмълвие? И дали трябва да търсим оправдание за нещо, което само свидетелствува срещу себе си. Защото това е обругаване на човешкия облик във всеки от нас, изкушение за съвестта ни, хула срещу Духа на истината.

Ето това е поредното изпитание, пред което не трябва да свеждаме взор, а да го погледнем право в очите, така както изисква християнската ни съвест. Защото, макар и древно като света това проявление на низки човешки наклонности, днес заплашва да придобие нов облик. Облик, пряко свързан със задачите на семейството в този свят. Защото тези задачи днес са нашите отговорности утре. Обичаме да казваме, че живеем в модерно общество и то идва със своите „ценности“, които трябва да приемем, ако искаме да сме негови членове. И ние твърде лекомислено го правим. Твърде лекомислено приемаме всичко, което идва отвън, отвън на нашето спасение.

Ние обаче не спираме да се дивим на Божия промисъл; През последните години българското общество беше залято от какви ли не провокации- на пръв поглед разнородни; Но Бог, Който промисля за спасението на отделни човеци и на цели народи, държи времената в крепката Си десница и разкрива смисъла им на онези, които пазят заповедите Му, за да ги изпълняват. Всяко време има своите изпитания, но не винаги е достатъчно спасително да ги претърпиш. Често е пагубно дори да ги премълчиш и не назовеш. Времето, в което живеем подлага на изпитание устоите на християнското, на човешкото семейство. Това не е време дошло от само себе си, отведнъж и случайно. Това е време, подготвяно бавно и продължително, преминало през поколения, за да може днешното общество да заживее в него и да го нарича свое. Свое, но не съвсем. Защото свое означава нещо, което е присъщо на собствената ти природа; нещо, което се случва по силата на естествена необходимост; твърде далеч от нея обаче са процесите, на които през последните две, три години сме свидетели. Слава Богу засега това са само идеи за законодателни промени, инициирани от

заинтересовани кръгове, определящи се като част от българското общество. Виждаме обаче и тяхната последователност, която вече дава своите горчиви плодове. И слава Богу, защото дървото по плодовете си се познава. Какви плодове би могло да даде едно поколение, на което десетилетия наред систематично е отказвано да се запознае с истините на родната му вяра - на него и на неговите деца? Не зная още колко години са необходими и на чии врати трябва да се похлопа, за да бъде чул и правилно разбран гласът на нашата църква: народ, който не познава вярата си, не знае смисъла на празниците си, лишен е дори от представа кои са истинските му национални герои - такъв народ е обречен на погибел; може би дори не толкова бавна. Безумен и обречен е братя и сестри е такъв народ, защото на други се е поклонил и другиму е позволил да господарува над душата му. Изминалите десетилетия, през които бе отказвано на народа ни правото да се докосне до душеспасителните истини на православната ни вяра родиха в нашето съвремие такива „културни феномени“, като института на фактическото съжителство, еднополовите и транссексуални бракове, сурогатното майчинство и производството на деца; защото ако не днес, то вероятно в близкото утре ще бъде възможно и физическото изпълнение на такова подпомагане на семейното планиране - звучи може би грозно, но това е щадящата дума. Разбира се, всичко това е облечено и добре предпазено под бронята на законови норми, за които все по-методично се правят опити да бъдат прокарани. Засега опити, но виждате ли колко е снизходил Всеподателя на всяко добро и полезно за нашето спасение? Защото историята се повтаря. Нима и сега не можем видим, че този, който стои зад Евината заблуда е същият, който привлича с обещанието за свобода, независимост от всичко и влияние; негов е гласът: ако сте съвременни и свободомислещи ще постъпите, така както

правят онези, издигнали се по лестницата на съвременните идеали. Звучи може би привлекателно, но ние можем вече постепенно да видим и цената, на която всичко това се случва или предстои да дойде. Защото обществото ни започва вече да я плаща и първоберките не закъсняват. Ето някои от тях. Все появна става, липсата на желание да се въведе узаконена възможност при желание от страна на родителите детето им да изучава основите на християнската вяра. Благословеният от Господа съюз между мъжа и жената също попада под угрозата на старомодна отживелица- кому е нужен, след като сделка може да се сключи далеч по- бързо, изгодно и неангажиращо във всяка гражданска институция. Все пак съгласете се, ние сме гражданско общество. Когато то стане толкова свободомислещо и се отърси от оковите на религията- нещо, за което му се вменява, че вече се е случило- тогава то с радост би посрещнало още едно предимство на фактическия съюз: той може да бъде сключван и между хора от един и същи пол. А след като сме вече толкова освободени, последното, което ще помрачава този наш съюз са тези, които евентуално трябва да бъдат негов плод. Защото в такова общество плодовете на такъв род договорни отношения ще имат законово уредената съдба да бъдат отглеждани в чужди утроба, а може би и просто произвеждани. И тогава кому би хрумнало да ги въвлеча в религиозни дейности. Далеч по- важно е тези социални продукти бързо и адекватно да се впишат в създалото ги общество. Защото от тях то друго не иска; останалото ще им се придаде. Открива ли някой прилика с разговора, достигнал до всички ни чрез старозаветното предание? Прилика с нечие обещание да бъдем като богове. Защото разлика няма.

Нека отново Църквата да замълчи. Защото измежду тези продукти все пак някой би попитал: Какво още трябва да направи едно общество, за да загуби окончателно човешкия си облик? Засега е просто поредният парад на пошлостта.

Често обвиняват Църквата, че стои встрани от реалните, ежедневни проблеми на хората. Че говори неясно, неразбрано, отвлечено, като че ли на някакъв странен и непонятен език. Тези, които днес ни обвиняват в това са го сторили още преди повече от две хилядолетия, когато над светите апостоли слиза Св. Дух във вид на огнени езици. Също както и сега речта на църковните пастири в ушите на мнозина е просто шум ненужен, дотеглив, неадекватен, шум на хора, опили се от чужди за света проблеми или... от сладко вино. И така от създаване мира.

Светата БПЦ обаче никога не е снемала кръста от плещите си и не го е поверявала на друг; не че той е бил лек, никога не е бил, а още по- малко сега; защото ясно е осъзнавала, че това е нейното, поверено ѝ от Господа служение, и от него Тя никога не е отстъпвала. Никога не е отстъпвала, няма да отстъпи и сега, независимо от това дали някои искат да Я чуят или не. Затова гласът ѝ е ясен и категоричен, за да бъде чута от всички и разбрана от някои. За нежеланието им да приемат гласа на истината от други ще се дири сметка. Никой няма право да се гаври със свободната воля на благочестивия Божи народ, който живее добродетелите на Светото Евангелие; никой няма право да нарушава мира в душите на родителите, които искат да предадат на своите чедя нормалните човешки ценности. Някои биха се заяли с квалификацията нормални и биха попитали- кой е този, който стои зад нея и ще отсъди кое е нормално и кое не е. Нека не им отговорим. Защото Църквата има правото да мълчи. Има правото да мълчи, когато има кой да не иска да я чуе. А

помежду си знаем отговора, и можем да дадем сметка за нашата вяра; никой няма право да посяга на детските души. Защото всички имаме отговорност пред тях. Децата са благословение, което се дава от Бога. Имаме отговорност пред Него, защото ясно осъзнаваме, че макар детето да е излязло от утробата на майка си, в крайна сметка, животът му е дар от Бога, и то дар безценен. Родителят е първият, от когото Създателят ще поиска сметка за това как се е погрижил за онова Божие създание, което милостиво му е поверил. Защото това е Божия милост. Онзи, Който е Истинският и Любящ Родител оставя на нас човеците, несигурни в своите сили, грижата за тези, които от Него са излезли. Защото те от мига на своето зачеване са личности, но да станат пълноценни зависи от нас. Пълноценен е човекът с необременена свободна воля, със свободна воля, която да следва повелите на собствения си разум, защото разумът е дар от Бога- дар, който може и да се отнеме. От вас като родители Бог ще иска сметка- какъв пример сте дали на чедата си. От какво и дали сте ги предпазили. От нас като пастири ще поиска сметка- опазихте ли стадото, Моето стадо, което Аз ви поверих. Къде бяхте, когато друг ги стрижеше? Защото Господ казва: *Бъдете свети, както е свят и небесния ваш Отец(?)*- и това е заповед. Но светостта е въпрос на личен и свободен избор; а той може да бъде направен само от някой, който има необходимите ориентири в живота си. Защото те са вложени в душите ни още от мига на нашето зачеване, изляти са с пълнотата на Божествено откровение, дарило ни със съвест и чувство за истина и правда. Ако ги изгубим, ако позволим да ни бъдат отнети, кой ще ни изведе от бездната на безнравствеността, ще можем ли да разкъсаме мрака на смъртната сянка? Все още можем! Все още не е късно.

Намираме се в благодатта на празника Петдесетница. И тази благодат по силата на Божественото нелъжовно обещание на нашия Господ Иисус Христос ще бъде с нас до деня на Неговото Пришествие- това е тази огнена благодат просветила умовете и сърцата на светите апостоли- благодатта на Св. Дух. Истина е, че Св. Дух е Този, Който влива в душата на човек онази Божествена светлина, която разкъсва сянката на неведението, на незнанието и просветлява пътя, който всеки от нас е призван да измине, за да достигне до Божествения чертог, чертога на Царя Небесни. Защото Той толкова обикна света, че не само отдаде Своя Единороден Син, но и изпрати Духа на истината. А тази истина не е някаква отвличена философска доктрина. Не е химера, пред която се прекланя някакво елитарно тайно общество. Тя е животворящата благодат на Светата Троица, излята в пълнота в този ден над цялото мироздание, денят на Петдесетница, денят, в който Бог роди Своята Църква. Животворящата благодат, която по обещание няма да ни се отнеме.

Наша християнска отговорност е така щото тези, които са поверени нам поне да бъдат предпазени от сянката на пошлостта; наш християнски дълг е след като Бог по неизказаната Си и с нищо не заслужена от нас милост ни е поставил тук и сега поне да им посочим светлината на живота, да не скрием благодатта, да разкажем за истински ценното. На оновова, който е кривнал от пътя нека да опитаме, поне да покажем истинския, пък може и да успеем. Нека се вслушаме в думите на св.апостол Иаков, брат Господен по плът: „Който е обърнал грешник от лъжливия му път ще спаси една душа от смърт и ще покрие много грехове“(Иак. 5:20). А това е кръст, даден ни от Господа и не бива да го отмятаме. Кръст, който е неописуемо тежък ако не носим Бога в сърцето си. Но ако сме

поне малко христови, нека се вслушаме в думите на св. апостол Петър, в думите на онази скала, върху чиято вяра Бог съгради Църквата Си и да не влизаме в безцелни спорове. Защото това е чуждо на човеци християни. Св. апостол Павел предупреждава: внимавайте, не постъпвайте като неразумни, а като мъдри, скъпете времето, защото дните са лукави(?). Благодатно е братя и сестри това време, то е време за спасение, време, изкупено с Кръвта на нашия Господ.

Няма да си губим времето в ненужни препирни, затова просто и ясно ще кажем: не участвайте в тази публична, безцеремонна и срамна демонстрация на содомския грях, защото тя е чужда на човешкото естество. И е толкова чужда, колкото е далеч изток от запад. Защо ли? Този призив на Църквата, братя и сестри не е просто някаква демонстрация на морализаторски принципи, нито желание за себеизтъкване пред лицето на съвременния свят; още по-малко пък е начин за себеизява или опит за намеса в т.нар. „нов цивилизационен избор“. Защото той е толкова цивилизационен, колкото е и нов. Църквата не прави демонстрации, защото това е чуждо на Нейната природа. Тя се моли; Това е Нейното призвание; в това е Нейната сила; защото Църквата се моли не на кого да е и не за какво да е. Тя се моли на Всеподателя Бога за спасението на души на човеци, на нашите души. Нека бъде ясно и твърдо да се знае: Църквата се води и направлява от Св. Дух. Светият Дух е Този, Който допуска едно или друго изпитание, защото изпитанието на вярата произвежда търпение; А търпението, братя и сестри е онова качество, онзи краеъгълен камък, който ни кара да стоим на будна стража. Св. Дух е Този, Който НЕ допуска Църквата да бъде позорена заради действията или бездействията на човеци безверници и другородци; Ежедневно

Тя измолва щото Божествената благодат на Св. Дух да снизходи над човешките немощи и да възпълни нашите недостатъци; Христовата църква помни заръката на Своя Пастир: *непрестанно се молете и за всичко благодарете!* Има много за какво да благодарим на Бога: За това, че слизайки от небесата в деня на Неговото преславно Рождество, Спасителят се облече в плът, и то в плът човешка, за да изпълни това, за което пророческият сонм свидетелстваше през хилядолетията старозаветен мрак, че има да стане. Ликувайте Исая, Йеремия, Йезекиил, Даниил! Възрадвай се Захарие! Възкликни Йоиле и всички вие, които свидетелствахте за Оня, Който имаше да дойде на света и да го избави. Защото думите ви се оказаха непразни, а пълни с живот. Пълни с благодат и истина. Това е Истината, за която светът не бе достоен, но Тя му бе обещана от създание мира. Има за какво да благодарим на Бога. За това, че като понесе върху Си греховете на света издигна ги над всички и ги прикова на Кръста. Прикова на кръста адамовата плът и като я понесе на плещите си я въздигна в слава, слава нетленна, облече я в славата на Бога и Отца. Защото за това дойде Христа- да подири и спаси поиналото, не за друго. Има за какво да благодарим на Този, Който и след славното Си Възнесение не остави света, не ни остави сираци без надежда, а измоли от Своя небесен Отец Утешителят, Духът на Истината, Онзи, Който е навсякъде и всичко изпълва.

Обичаме да говорим за гражданско общество, за правова държава. Къде беше това гражданско общество, което позволи да стигнем дотук? Със сигурност не бе на мястото си. Защото ако днес то открива своето място около проведеното шествие, с хулни думи на уста и странни предмети в ръцете си, то само използва допуснатата от него ситуация, за да изяви други

свои качества, за които според думите на св. апостол Павел е срамно да се мисли, а камоли да се проявяват. Защото, съгласете се братя и сестри, *човешкият гняв не върши Божия правда.*(Иак.) Ако трябва да цитираме свободно св. Василий Велики в едно от своите писма той казва: *ако ние бяхме истински християни езичници нямаше да има.* Едва ли е имал себе си в предвид.

Възлюбени в Господа братя и сестри,

Може би Спасителят не напразно е казал: *Не пречете на децата да дойдат при Мен!* Ние сме Неговите деца. Ние искаме да бъдем. Ще ни се, когато Той похлопа на нашата порта поне да сме наблизо, за да можем да Го чуем, и преди да се изпълни дванадесетия час все пак да Му отворим. Искане ни се тогава да каже *Дойдете*, но не нам е дадено да знаем деня и часа. Затова нека сега да речем с една душа и едно сърце: Царю Небесний, Утешителю, Душе на Истината, Който Си навсякъде и всичко изпълваш, Съкровище на богатата и Подателю на живота. Дойди и се всели в нас и ни очисти от всяка скверн, и спаси Благий нашите души. Амин.

Проповед на о. Захарий Димитров